

- Amnesty International,
Keizersgracht 620, 1017 ER Amsterdam,
telefoon 020 - 6264436.

1.8. Opvang

In verband met de invoering van het nieuwe toelatings- en opvangmodel is de Regeling Opvang Asielzoekers (ROA) van november 1987 overeenkomstig gewijzigd op 23 december 1991. Het nieuwe opvangmodel voorziet in een centrale opvang van circa 1 maand in een onderzoeks- en opvangcentrum (OC). Deze opvang van asielzoekers vindt plaats in de volgende gemeenten:

Regio 1: Luttelgeest en Nijeveen;

Regio 2: Zeewolde, Zwolle;

Regio 3: Dordrecht, Oisterwijk, Rijsbergen;

Regio 4: Eindhoven.

De opvang van minderjarige asielzoekers vindt plaats in de gemeente Nunspeet.

Hier wordt informatie aan de asielzoeker over de asielprocedure verstrekt (zie 1.7) en vindt het nader gehoor plaats (zie 2.3.6). Vervolgens worden de asielzoekers die voor langere tijd in Nederland zullen blijven, opgevangen in een asielzoekerscentrum (AZC) totdat uitplaatsing naar decentrale opvang in gemeenten mogelijk is. De asielzoekers verblijven aldaar gedurende de verdere procedure. Voor een beschrijving van de ROA-regeling en de uitplaatsing naar de gemeenten wordt verwezen naar Bijlage C 44.

1.9 Tewerkstelling asielzoekers

Op de tewerkstelling van asielzoekers is de Wet Arbeid Buitenlandse Werknemers van toepassing. Derhalve dient een werkgever voor de tewerkstelling van asielzoekers in beginsel te beschikken over een tewerkstellingsvergunning. In bijzondere gevallen kan bij de toepassing van de WABW een uitzondering worden gemaakt op de hoofdregel dat tewerkstelling alleen is toegestaan wanneer er geen prioriteitgenietend aanbod beschikbaar is. Voor het onderhavige beleid wordt verwezen naar hoofdstuk B 11, onder 4.2.1.d.

2 De wijze van behandeling van asielverzoeken

2.1 De procedure inzake uitgenodigde vluchtelingen

Uitgenodigde vluchtelingen worden door de Nederlandse regering in staat gesteld naar Nederland te komen (zie 1.3).

Van de aankomst in Nederland ontvangt het hoofd van plaatselijke politie van de verblijfplaats van de vluchteling in Nederland onmiddellijk bericht van de Minister van Justitie.

De vluchteling wordt bij het hoofd van plaatselijke politie in de gelegenheid gesteld een verzoek om toelating als vluchteling in te dienen (model f van bijlage 4 VV).

Dit verzoek wordt door het hoofd van plaatselijke politie gezonden naar de directie Vreemdelingen-zaken.

Vervolgens wordt een document (als bedoeld in bijlage 5b VV) aan het hoofd van plaatselijke politie gezonden ter uitreiking aan de vluchteling.

2.2. De procedure inzake aanvragen van individuele asielzoekers

Een verzoek om toelating als vluchteling kan alleen worden ingediend bij de daartoe in art. 52 Vb aangewezen hoofden van plaatselijke politie van de navolgende gemeenten:

Dordrecht, Eindhoven, Haarlemmermeer, Nijeveen, Noord-Oost polder, Nunspeet, Oisterwijk, Rijsbergen en Zeewolde.

De hoofden van plaatselijke politie die niet krachtens art. 52 Vb zijn aangewezen, zijn niet langer bevoegd een verzoek om toelating als vluchteling in behandeling te nemen met uitzondering van de onder 2.2.5 beschreven situatie.

2.2.1. Aanmelding asielverzoek bij een hoofd van plaatselijke politie

Indien een vreemdeling zich meldt bij een hoofd van plaatselijke politie, al dan niet aangewezen krachtens artikel 52, en een verzoek om toelating als vluchteling wil indienen, dient het hoofd van plaatselijke politie als volgt te handelen.

Steeds dient zorgvuldig te worden beoordeeld of een vreemdeling een asielverzoek wil indienen, ook al verzoekt de vreemdeling niet met zoveel woorden om asiel.

De volgende gegevens van de betrokkene moeten worden opgenomen:

- geboortedatum of -jaar
- nationaliteit

Met de gegevens dient het hoofd van plaatselijke politie vervolgens het Landelijk Aanmeldingspunt Asielzoekers (zie 2.2.1.1) telefonisch te informeren (telnr: 06-8211254) dat er zich een asielzoeker heeft gemeld.

Het hoofd van plaatselijke politie verneemt op dat moment van het LAMP bij welk hoofd van plaatselijke politie de asielzoeker het verzoek om toelating kan indienen en in welk opvangcentrum hij zal worden gehuisvest. Het hoofd van plaatselijke politie bij wie de asielzoeker zich meldt dient dit de asielzoeker mede te delen.

Indien de asielzoeker wordt verwezen naar een door het LAMP aangewezen hoofd van plaatselijke politie dient een routebeschrijving te worden verstrekt.

Indien het asielverzoek kan worden ingediend bij het hoofd van plaatselijke politie waar de asielzoeker zich heeft gemeld kan direct worden overgegaan tot het gestelde onder 2.2.2.

Voor de gevallen waarin een vreemdeling in bewaring is gesteld en een verzoek om toelating wil indienen geldt het gestelde onder 2.2.5.

2.2.1.1 Landelijk Aanmeldingspunt Asielzoekers (LAMP)

Ten behoeve van een goede verdeling van in te dienen asielverzoeken en huisvesting van de asielzoekers over de aangewezen gemeenten en opvangcentra is het Landelijke Aanmeldingspunt Asielzoekers ingesteld door het ministerie van WVC.

Een aan het LAMP verbonden medewerker van het Ministerie van Justitie geeft namens de Minister van Justitie de bijzondere aanwijzing als bedoeld in art. 52 lid 2 Vb inzake de indiening van het verzoek om toelating als vluchteling.

2.2.2. Indiening van een asielverzoek bij een hoofd van plaatselijke politie aangewezen in art. 52 Vb (na tussenkomst van het LAMP)

2.2.2.1 Handelingen hoofd van plaatselijke politie

Het hoofd van plaatselijke politie dient de asielzoeker direct in de gelegenheid te stellen zijn verzoek om toelating als vluchteling in te dienen. Voorts kan de asielzoeker gebruik maken van de hem in het kader van de Regeling Opvang Asielzoekers (ROA) geboden plaats in het opvangcentrum.

2.2.2.2. Invullen formulieren

De vreemdeling wordt in de gelegenheid gesteld tot het invullen van de formulieren betreffende:

- het aanvragen van toelating als vluchteling (model f, bijlage 4 VV);
- het aanvragen van een vergunning tot verblijf (model a, bijlage 4 VV).

Bij gebrek aan een specifiek verblijfsdoel dient op model a onder 'Doel van het verblijf in Nederland' te worden ingevuld 'klemmende redenen van humanitaire aard'.

In beide aanvragen kunnen de inwonende kinderen beneden vijftien jaar worden begrepen.

NB:

Zolang nog niet op een verzoek om toelating als vluchteling is beslist kan de vreemdeling een verzoek om een vergunning tot verblijf voor een ander doel indienen (bij het hoofd van plaatselijke politie van de gemeente waar het verzoek om toelating als vluchteling is ingediend op grond van art. 52, derde lid Vb).

De wettelijke bevoegdheidsverdeling (zie A 4) brengt met zich mee dat in een voorkomend geval twee verzoeken om een verblijfstitel door resp. het hoofd van plaatselijke politie en de Minister van Justitie worden behandeld.

Beide procedures kunnen naast elkaar worden gevoerd wat betekent dat het hoofd van plaatselijke politie een verzoek om een vergunning tot verblijf niet bij voorbaat ter behandeling over moet dragen aan het ministerie van Justitie. Wel dient het hoofd van plaatselijke politie het ministerie van Justitie te informeren dat een verzoek is ingediend.

2.2.2.3 Verdere handelingen

De vreemdeling wordt een afschrift van het (de) door hem ondertekende formulier(en), waarbij hij zijn verzoek(en) heeft ingediend (modellen a en f van bijlage 4 VV), verstrekt.

Het hoofd van plaatselijke politie dient voorts zorg te dragen voor het volgende:

- a. het controleren of betrokkene voorkomt in het opsporingsregister;
- b. het laten ondertekenen van een antecedentenverklaring (model D 18);
- c. het vervaardigen van identificatiefoto's (in tweevoud op te sturen);
- d. het opmaken van een dactyloscopisch signalement;
- e. het maken van fotocopieën van alle aangetroffen bescheiden, zoals paspoort, identiteitsbewijzen, reisbiljetten, diploma's e.d.

ad d

Het vingerafdrukken-formulier dient onmiddellijk te worden gezonden aan de Centrale Recherche Informatie dienst (C.R.I.) ter attentie van de onderafdeling Dactyloscopie te 's-Gravenhage, onder bijvoeging van een volledig ingevuld formulier voor de aanvraag van identiteitsvaststellingen.

Het formulier dient te worden voorzien van het dossier- en referentienummer van de directie Vreemdelingenzaken.

Op het in te zenden vingerafdrukkenblad dient het vakje met 'Asiel' te worden aangekruist.

Op de buitenzijde van de enveloppe dient in de linkerbovenhoek 'Asiel' te worden vermeld.

De formulieren zijn gratis te verkrijgen bij de administratie van de onderafdeling Dactyloscopie C.R.I.

ad e

De originelen van de aangetroffen bescheiden worden in beginsel aan de asielzoeker teruggegeven nadat een kopie van deze stukken is gemaakt.

Indien deze naar de mening van het hoofd van plaatselijke politie of de contactambtenaar nodig zijn voor nader onderzoek of ter waarborging van een mogelijk vertrek uit Nederland van betrokkene geldt het volgende.

Voor het geval dat een document in bewaring kan worden genomen op grond van art. 46 VV wordt verwezen naar het gestelde onder A 5; 5.2.2.

In andere situaties dient het innemen van originele documenten met medewerking van de asielzoeker te geschieden.

Indien originele documenten worden ingenomen, wordt aan de asielzoeker een bewijs van ontvangst en een afschrift van de stukken verstrekt.

Indien de contactambtenaar originele documenten inneemt, wordt in het rapport van gehoor opgenomen dat betrokkene daartoe medewerking heeft verleend.

2.2.2.4 Inschakeling tolk

Voor zover een goede communicatie dit vergt moet voor dit eerste contact een betrouwbare en zo mogelijk beëdigde tolk worden ingeschakeld.

De hieraan verbonden kosten kunnen ten laste van het ministerie van Justitie worden gebracht.

2.2.2.5 Geen aantekeningen in documenten van de vreemdeling

Met nadruk wordt erop gewezen dat in de identiteits- en/of reisdocumenten van een asielzoeker nooit aantekeningen mogen worden geplaatst, daar zulks - bij afwijzing van het verzoek - voor betrokkene moeilijkheden in zijn land van herkomst met zich mee kan brengen.

Aantekeningen kunnen slechts worden gesteld op een afzonderlijk los inlegblad (artikel 39, zesde lid, VV; model 12»; zie A 5, onder 5).

Onder asielzoekers wordt in dit verband ook begrepen vreemdelingen wier asielverzoek is afgewezen of die hun asielverzoek hebben ingetrokken.

In deze gevallen is het plaatsen van aantekeningen echter wel mogelijk indien de betrokkene niet langer enige procedure voert over zijn asielverzoek én

a. Nederland heeft verlaten - eventueel hangende zijn asielprocedure - en nadien naar Nederland is teruggekeerd, of

b. een verblijfstitel heeft verkregen anders dan die van toelating als vluchteling.

2.2.3. Schiphol en andere grensposten

Indien vreemdelingen per vliegtuig op Schiphol arriveren en daar een verzoek om toelating als vluchteling doen, vinden eerst in Hoofddorp de intake en het nader gehoor plaats. Als daarna wordt bepaald dat de vreemdeling de toegang wordt geweigerd wordt hij op grond van art. 7a Vw in het grenshospitium ondergebracht.

Als hem toegang wordt verleend geldt de procedure die onder 2.3 is beschreven. In beginsel wordt de asielzoeker dan in het opvangcentrum Luttelgeest of Nijeveen ondergebracht.

Voor de instructie ten behoeve van de andere grensposten zij verwezen naar de grensbewakings-circulaire 1984 ten behoeve van de ambtenaren belast met de grensbewaking.

2.2.4. (Alleenstaande)minderjarige asielzoekers

Minderjarige asielzoekers zonder begeleiding die jonger zijn dan zeventien jaar zullen door het LAMP worden verwezen naar het opvangcentrum "Valentijn". Dit geldt ook voor de situatie dat de betrokkene zich direct meldt bij één van de hoofden van plaatselijke politie die op grond van art. 52 Vb in algemene zin bevoegd zijn om asielverzoeken in behandeling te nemen. Indien in "Valentijn" geen ruimte beschikbaar is wordt de betrokkene verwezen naar een opvangcentrum van regio 4 van de directie Vreemdelingenzaken.

Minderjarige asielzoekers die zeventien jaar zijn, worden verwezen naar een regulier opvangcentrum.

2.2.5. Vreemdelingen die in bewaring zijn gesteld of anderszins rechtens van hun vrijheid zijn beroofd

Vreemdelingen die rechtens van hun vrijheid zijn beroofd kunnen een verzoek om toelating als

vluchteling indienen bij het hoofd van plaatselijke politie van de gemeente waar zij rechtens van hun vrijheid zijn beroofd.

Voor wat betreft vreemdelingen die in vreemdelingenbewaring verblijven en te kennen geven een verzoek om toelating als vluchteling te willen indienen, geldt het volgende.

Nadat de vreemdeling door het desbetreffende hoofd van plaatselijke politie in de gelegenheid is gesteld om een verzoek om toelating als vluchteling in te dienen, dient het hoofd van plaatselijke politie meteen de directie Vreemdelingenzaken hieromtrent te informeren. Hierbij dient tevens toestemming verkregen te worden om de asielzoeker in vreemdelingenbewaring te mogen houden (zie 3.2.4). Aan de asielzoeker wordt door het hoofd van plaatselijke politie in ieder geval bericht op welk tijdstip het gehoor zal plaatsvinden.

Tegelijkertijd dient het hoofd van plaatselijke politie de asielzoeker op de hoogte te stellen van de mogelijkheid zich bij het nader gehoor te doen bijstaan door een (rechts)hulpverlener. Afhankelijk van de uitkomst van het gehoor wordt besloten de vreemdelingenbewaring al dan niet op te heffen.

Indien de vreemdeling niet langer in vreemdelingenbewaring wordt gehouden dient het hoofd van plaatselijke politie contact op te nemen met het LAMP (2.2.1) en vervolgens de asielzoeker te verwijzen naar het aangewezen hoofd van plaatselijke politie. De persoonsgegevens van de vreemdeling dienen eveneens aan het betreffende hoofd van plaatselijke politie te worden gestuurd.

2.3 Behandeling van het asielverzoek in eerste aanleg

2.3.1 Opneming eerste gegevens (intake)

De intake van een asielzoeker vindt plaats door de vreemdelingendienst in het OC waar de asielzoeker verblijft.

De volgende gegevens worden opgenomen:

1. naam;
2. voornamen;
3. geboortedatum en plaats;
4. land van geboorte;
5. nationaliteit;
6. ethnische afkomst;
7. godsdienst;
8. burgerlijke staat;
9. relatie t.o.v. hoofd sociale eenheid;
10. familie in Nederland (relatie/naam/geboortedatum/adres);
11. gegevens omtrent paspoort, reisbiljetten en/of andere bescheiden;
12. taal en/of dialect waarin de vreemdeling in voldoende mate zijn motieven kenbaar kan maken;
13. de begeleidende hulpverleningsinstantie;
14. (toekomstig) adres van onderbrenging;
15. motieven voor het asielverzoek;
16. tijdstip en wijze van vertrek uit land van herkomst;
17. reisroute (landen van doorreis en verblijfsduur in deze landen);
18. datum inreis Nederland;
19. asielaanvragen in andere landen;
20. eventuele erkenning en toelating als vluchteling in een ander land;
21. verlening verblijfstitel in dat land;
22. contacten in andere landen met de politie of justitie;
23. voedselcategorie;
24. verklaringen ondertekend;
25. bijzonderheden.

De asielzoeker ontvangt een kopie van het intakeformulier.

De vreemdelingendienst dient vervolgens contact op te nemen met het desbetreffende regiokantoor om de asielzoeker aan te melden en ter verkrijging van het dossiernummer, referentienummer en datum nader gehoor.

2.3.2 Meldingsplicht

Bij de intake dient de vreemdeling gewezen te worden op de wekelijkse meldingsplicht die voor hem, hangende de beslissing op zijn asielverzoek, geldt (artikel 70, eerste lid, aanhef en onder b, Vb).

In afwijking van het gestelde in A 5; 2.5.2.1 wordt ontheffing van deze meldingsplicht alleen verleend met toestemming van het ministerie van Justitie.

Het niet nakomen van deze meldingsplicht is strafbaar gesteld bij artikel 44, eerste lid, Vw en moet aan de directie Vreemdelingenzaken worden medegedeeld.

Ten behoeve van de meldingsplicht dient het hoofd van plaatselijke politie na de intake aan de asielzoeker een W-document te verstrekken voor de duur van het verblijf in het opvangcentrum. Dit W-document heeft een blauwe kleur en op dit W-document staat de OC-gemeente van afgifte vermeld. Bij eventuele overplaatsing naar een andere gemeente dient een nieuw groen W-document te worden verstrekt.

Zie overigens omtrent het W-document: A 5; 2.5.2.1.

2.3.3. Beschikbaarheid voor de toelatingsprocedure:
aanwijzing ex artikel 17a Vw

Bij de intake wordt de asielzoeker mondeling en schriftelijk medegedeeld hoe de verdere procedure verloopt. Tevens wijst het hoofd van plaatselijke politie -eveneens mondeling en schriftelijk met gebruikmaking van model D 75-1 - de asielzoeker de gemeente waarin het OC zich bevindt aan als plaats waar hij zich in verband met de behandeling van zijn verzoek moet ophouden. Hij dient zich daar op te houden overeenkomstig door het hoofd van plaatselijke politie gegeven aanwijzingen. Deze aanwijzingen betreffen in ieder geval datum, tijdstip en plaats van het gehoor. Daarnaast kunnen met gebruikmaking van model D 75-2 vervolgaanwijzingen worden gegeven met betrekking tot het verschaffen van extra informatie, het uitreiken van het rapport van gehoor of de beschikking, enz. Het niet naleven van deze aanwijzingen is strafbaar gesteld bij artikel 44, eerste lid, Vw. Van de uitreiking van een aanwijzing ex artikel 17a Vw dient een proces-verbaal (model D 75-3) te worden opgemaakt.

2.3.4 Rechtsbijstand

In afwachting van het gehoor heeft de asielzoeker gelegenheid zich daarop, al dan niet met behulp van in het opvangcentrum aanwezige rechtshulpverleners, voor te bereiden.

2.3.5. Vluchtelingenwerk

Indien de vreemdeling dit wenst kan hij op de tweede dag van zijn verblijf in het opvangcentrum deelnemen aan de algemene voorlichting die Vluchtelingenwerk verzorgt.

2.3.6 Nader gehoor

Het nader gehoor wordt gehouden door een contactambtenaar. Het ministerie zorgt voor een tolk. De vreemdeling kan zich desgewenst laten bijstaan door één raadsman en één hulpverlener. Indien het minderjarige vreemdelingen betreft mag, bij afwezigheid van een (rechts)hulpverlener, een ouder of voogd het nader gehoor bijwonen. Indien de asielzoeker verschoonbaar niet aan de oproep tot nader gehoor voldoet dan dient de asielzoeker alsnog daartoe in de gelegenheid te worden gesteld.

2.3.6.1. Rapport nader gehoor

Zodra het rapport van het gehoor beschikbaar is ontvangen de vreemdeling en de rechtshulpverlener van zijn keuze een exemplaar. Bij het uitbrengen van het rapport wordt aangegeven binnen hoeveel dagen de vreemdeling aanvullende gegevens op het rapport kan verschaffen. Afhankelijk van de wenselijkheid van een nader onderzoek zal een reactietermijn van nul, drie, vijf of zeven dagen worden vastgesteld.

2.3.7 Mededelingen omtrent wijziging van de situatie

Het is mogelijk dat zich tijdens de procedure feiten of omstandigheden voordoen die van belang kunnen zijn voor de inhoud van de te nemen beslissingen.

Hierbij moet gedacht worden aan:

- vertrek uit Nederland;
- het zich niet houden aan een opgelegde meldingsplicht (zie 2.3.2);
- het zich niet houden aan de aanwijzing zich beschikbaar te houden (zie 2.3.3);
- het sluiten van een huwelijk of het aangaan van een relatie;
- de gezondheidstoestand van de asielzoeker;
- inbreuk op de openbare orde.

Van deze veranderingen dient het hoofd van plaatselijke politie de directie Vreemdelingenzaken onmiddellijk in kennis te stellen.

Het kan ook voorkomen dat de directie Vreemdelingenzaken in verband met de voorbereiding van de beslissing op het verzoek nog nadere informatie behoeft.

In voorkomende gevallen zal het hoofd van plaatselijke politie gevraagd worden deze informatie te verzamelen.

Tevens dient de vreemdeling en de hem bijstaande personen of instanties er op gewezen te worden dat het van belang is dat ook zij relevante gegevens aan de directie Vreemdelingenzaken - al dan niet door tussenkomst van het hoofd van plaatselijke politie - door kunnen geven.

2.3.8 Administratie en registratie

Met betrekking tot de wijze waarop gegevens betreffende asielzoekers, vluchtelingen en asielgerechtigden in de vreemdelingenadministraties en -registratie moeten worden opgenomen, zijn aanwijzingen gegeven in A 9.

3 Beslissingen met betrekking tot het asielverzoek

3.1 Beslissing in eerste aanleg

De besluitvorming ten aanzien van asielverzoeken vindt hoofdzakelijk plaats in zogenaamde regiokantoren van de directie Vreemdelingenzaken.

Deze regiokantoren zijn ingericht in de nabijheid van de opvangcentra en zijn gevestigd in de volgende gemeenten:

Regio 1: Hoofddorp;

Regio 2: Zeewolde;

Regio 3: Dordrecht;

Regio 4: Eindhoven.

3.1.1 Beslissing dat het asielverzoek kennelijk ongegrond is

Uit de gegevens van het nader gehoor kan blijken dat het asielverzoek kennelijk ongegrond is of is aan te merken als misbruik van de asielprocedure. Een asielverzoek is als kennelijk ongegrond aan te merken wanneer het is gebaseerd op oneigenlijke en/of ontoereikende gronden en niet is gerelateerd aan de criteria voor de erkenning van vluchtelingenschap zoals neergelegd in het Verdrag van Genève of andere criteria die kunnen leiden tot de verlening van toelating tot Nederland.

3.1.2 Beslissing dat een vergunning tot verblijf wordt verleend

In het geval dat er nog geen beslissing is genomen op het verzoek om toelating als vluchteling maar op grond van klemmende redenen van humanitaire aard aan een asielzoeker een vergunning tot verblijf op wordt verleend, kan de asielzoeker gewezen worden op de mogelijkheid van intrekking van zijn verzoek om toelating als vluchteling.